

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Факультет здоров'я людини
Кафедра здоров'я людини

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕД ДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: Перший (бакалаврський)
ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ: Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: 05 Соціальні та поведінкові науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: 053 Психологія

ЗАТВЕРДЖЕНО:
На засіданні кафедри
здоров'я людини
протокол № 7 від 16.01.2025 р.

УДК 378.147.091.33-027.22:[159.9:615.82](076)

Методичні вказівки щодо проходження переддипломної практики для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання згідно з освітньою програмою «Психологія фізичної реабілітації» / Уклад. Т. С. Острянюк, А. М. Османова. Київ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2025. 48 с.

Наведено матеріали, необхідні для проходження переддипломної практики. Подано роз'яснення змісту практики, основні завдання, навички, які набуває здобувач вищої освіти. Описано ключові етапи організації та проходження практики, наведено перелік необхідних документів, які потрібно заповнити під час проходження переддипломної практики.

Укладачі:

Острянюк Т.С. к.пед.н, доцент, доцент кафедри здоров'я людини
Османова А.М. к.психол.н., доцент кафедри психології та соціології

Рецензент: **Олена Романенкова**, кандидат медичних наук, зав.кафедрою фізичної терапії, ерготерапії та фізичного виховання Університету «Україна».

Зміст

ВСТУП	4
1. ОПИС ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ	5
2.МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ	6
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ	8
4. ОХОРОНА ПРАЦІ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ	10
5. ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ	11
5.1 БАЗИ ПРАКТИКИ	11
5.2 КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ	13
6.ПРОГРАМА ПРАКТИКИ. ОСНОВНІ ЕТАПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ	166
7.ЗМІСТ І ЗАВДАННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПСИХОЛОГІЯ»	177
8. ДОКУМЕНТАЦІЯ, ОБЛІК, КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ПРАКТИКИ	22
9.ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ	244
10.ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ	255
11. ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ	266
12.ПСИХОДІАГНОСТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ	28
ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ	

ВСТУП

Переддипломна практика є важливим етапом підготовки бакалаврів психології, оскільки вона забезпечує інтеграцію теоретичних знань з практичними навичками та сприяє підготовці здобувачів до майбутньої професійної діяльності у сфері фізичної реабілітації.

Переддипломна практика виконує роль завершального етапу освітнього процесу, на якому здобувачі вищої освіти:

- ✓ Освоюють реальні умови роботи психолога у сфері фізичної реабілітації.

- ✓ Відпрацьовують навички, необхідні для виконання фахових завдань, таких як психологічна діагностика, консультування, психокорекція та реабілітація.

- ✓ Формують професійну ідентичність, усвідомлюючи етичні аспекти діяльності.

Програма практики розроблена відповідно до:

- Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 053 «Психологія» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 № 565).

- Наказу Міністерства освіти і науки України від 29.12.2023 № 1583 про внесення змін до стандартів вищої освіти.

Процес підготовки фахівців у галузі психології завершується написанням та захистом кваліфікаційної (бакалаврської) роботи. З метою створення умов для їх написання здобувачі-бакалаври проходять переддипломну практику.

Переддипломна практика – це ключовий етап підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою "Психологія фізичної реабілітації". Вона проводиться з відривом від навчання на четвертому курсі (5 тижнів) та

спрямована на поглиблення практичної підготовки до професійної діяльності у сфері психологічної підтримки фізичної реабілітації в державних та недержавних установах.

Переддипломна практика є важливим етапом підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Психологія» і невіддільною складовою освітнього процесу, спрямованою на формування професійних компетенцій у сфері психології фізичної реабілітації.

Переддипломна практика відіграє ключову роль у підготовці майбутніх психологів, оскільки дозволяє здобувачам:

- ✚ Закріпити та поглибити теоретичні знання, отримані в межах навчального плану.

- ✚ Застосувати ці знання у реальних умовах професійної діяльності, наблизивши їх до специфіки роботи у сфері фізичної реабілітації.

- ✚ Отримати практичний досвід самостійної роботи з клієнтами, які потребують комплексного психологічного та реабілітаційного супроводу.

1.ОПИС ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика практики	
		форма здобуття освіти	
		денна	заочна
Кількість кредитів ECTS – 9	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Статус: обов'язкова	
	Освітньо-професійна програма «Психологія фізичної реабілітації»	Курс	
4-й			
Семестр			
Загальна кількість годин – 270	Рівень вищої освіти: бакалавр	8-й	
		Вид контролю: диф. залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Переддипломна практика є важливим етапом підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою "Психологія фізичної реабілітації". Вона спрямована на *інтеграцію теоретичних знань і практичних умінь із проведення наукових досліджень та їх застосування для підготовки кваліфікаційної роботи.*

Головною метою переддипломної практики є:

1. Збір емпіричного матеріалу:

- ✓ Набуття досвіду роботи з клієнтами, які перебувають у процесі фізичної реабілітації.
- ✓ Застосування діагностичних і дослідницьких методик для збору релевантних даних.
- ✓ Отримання даних, які слугуватимуть основою для написання кваліфікаційної роботи.

1. Статистичне опрацювання матеріалу:

- ✓ Використання сучасних математико-статистичних методів для аналізу зібраних даних.
- ✓ Інтерпретація результатів аналізу у контексті специфіки психологічної підтримки фізичної реабілітації.

2. Теоретична інтерпретація даних:

- ✓ Аналіз отриманих результатів у контексті наявних наукових підходів, теорій і методик.
- ✓ Формулювання висновків, які відповідають теоретичним і практичним завданням кваліфікаційної роботи.

Досягнення мети практики пов'язано з вирішенням таких **завдань**:

Демонстрація знань із обраної теми:

- ❖ Ґрунтовне розуміння теоретичних основ обраної теми дослідження.
- ❖ Знання специфічних методів і технік, що застосовуються в психології фізичної реабілітації.
- ❖ Обізнаність із сучасними підходами до надання психологічної

підтримки клієнтам у реабілітаційній сфері.

Формування практичних умінь та навичок:

- ❖ Проведення психологічної діагностики клієнтів із використанням валідних і надійних методик.
- ❖ Розробка дослідницького плану для збору даних відповідно до мети та завдань дослідження.
- ❖ Організація і проведення індивідуальних або групових обстежень клієнтів.

Аналіз теоретичного й емпіричного матеріалу:

- ❖ Уміння критично оцінювати наукові джерела, співвідносити теоретичні підходи з реальними даними.
- ❖ Обробка результатів досліджень із застосуванням програмного забезпечення для статистичного аналізу (SPSS, Statistica тощо).
- ❖ Виявлення закономірностей і особливостей, що характеризують психоемоційний стан клієнтів у реабілітації.

Оформлення результатів роботи:

- ❖ Письмове викладення отриманих даних і висновків у формі звіту.
- ❖ Створення таблиць, діаграм, графіків і малюнків для візуалізації результатів.
- ❖ Правильне оформлення списку літератури, додатків і технічних компонентів роботи.

Формулювання завдань і розв'язання проблем кваліфікаційної роботи:

- ❖ Постановка дослідницьких завдань, які мають теоретичну та практичну значущість.
- ❖ Пошук рішень для практичних проблем клієнтів із врахуванням індивідуальних і групових особливостей.
- ❖ Розробка рекомендацій для покращення психологічного супроводу у фізичній реабілітації.

Особливості завдань у сфері фізичної реабілітації

1. Збір даних у специфічних умовах:

- ✓ Робота з клієнтами, які мають обмеження у фізичній активності, хронічні захворювання чи інші травми.
- ✓ Оцінка рівня тривожності, депресії, мотивації до реабілітації та інших психологічних параметрів.
- ✓ Вивчення динаміки психоемоційного стану клієнтів під час проходження реабілітаційних програм.

2. Розробка індивідуальних програм психологічної підтримки:

- ✓ Використання мотиваційного консультування для підвищення прихильності до реабілітації.
- ✓ Застосування методів релаксації, арт-терапії, когнітивно-поведінкової терапії для зменшення стресу.

3. Аналіз групових особливостей:

- ✓ Порівняння результатів клієнтів із різними травмами чи захворюваннями.
- ✓ Виявлення факторів, що впливають на успішність реабілітації.

4. Практичні рекомендації:

- ✓ Формулювання рекомендацій для мультидисциплінарної команди фахівців (реабілітологів, лікарів, соціальних працівників).
- ✓ Розробка рекомендацій для родин клієнтів щодо їхньої підтримки під час реабілітації.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Очікувані результати практики

- ✚ Грунтовне розуміння обраної теми дослідження та її наукового контексту.
- ✚ Уміння самостійно планувати, проводити та аналізувати дослідницькі

заходи.

- ✚ Здатність застосовувати теоретичні знання в реальних умовах реабілітації.

- ✚ Підготовка емпіричної бази та обґрунтування висновків для кваліфікаційної роботи.

- ✚ Вміння структурувати та оформляти результати дослідження у відповідності до академічних стандартів.

У відповідності до освітньо-професійної програми переддипломна практика формує наступні **результати навчання**:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми фізичної реабілітації та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта,

забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема в наслідок війни).

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога з фізичної реабілітації.

ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

Переддипломна практика сприяє формуванню здобувачами комплексних компетентностей, які забезпечують їхню професійну готовність до роботи у сфері психологічної підтримки фізичної реабілітації.

4.ОХОРОНА ПРАЦІ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

На організаційних зборах перед початком практики зі здобувачами вищої освіти проводиться вступний інструктаж з охорони праці. При цьому заповнюється журнал з техніки безпеки, в якому розписуються здобувачі вищої освіти, які пройшли інструктаж і викладач, що його проводив.

За місцем проходження практики здобувачі вищої освіти проходять вступний інструктаж у кабінетах з техніки безпеки і на робочих місцях, завданнями якого є:

- ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку і основами трудової дисципліни на підприємстві;
- ознайомлення з інструкціями, правилами й нормами з техніки безпеки і виробничої санітарії, електробезпеки і пожежної безпеки стосовно до умов конкретного структурного підрозділу і підприємства в цілому;
- ознайомлення із санітарно-гігієнічними заходами, проведеними на підприємстві.

При проходженні практики здобувач зобов'язаний строго дотримуватися правил внутрішнього розпорядку: інструкцій, правил і норм техніки безпеки і

виробничої санітарії.

Здобувач-практикант зобов'язаний негайно повідомити адміністрацію підприємства, кафедру і керівника практики про нещасні випадки, які сталися під час проходженні практики.

5.ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

5.1 БАЗИ ПРАКТИК

Переддипломна практика для здобувачів освіти має проводитися в установах, які забезпечують умови для реалізації практичної діяльності у сфері психологічної підтримки та фізичної реабілітації. Вибір баз практики здійснюється з урахуванням специфіки програми, можливості залучення студентів до реальної професійної діяльності та забезпечення необхідного керівництва з боку досвідчених фахівців.

Категорії баз для проходження переддипломної практики

1. Реабілітаційні центри

Центри медичної та психологічної реабілітації.

Реабілітаційні центри для військовослужбовців і ветеранів.

Центри відновлення після травм, інсультів або операцій.

Приватні реабілітаційні клініки.

2. Медичні заклади

Лікарні (відділення реабілітації, психотерапії, неврології).

Поліклініки (кабінети психолога або психотерапевта).

Санаторії та профілакторії з програмами відновлення.

Центри медико-соціальної експертизи.

3. Освітні установи з інклюзивними умовами

Інклюзивно-ресурсні центри.

Спеціалізовані школи для дітей з особливими освітніми потребами.

Дитячі садки з інклюзивними групами.

4. Соціальні служби та центри допомоги

Центри соціально-психологічної допомоги.

Соціальні служби для молоді.

Громадські організації, що працюють з особами з інвалідністю.

5. Спортивно-реабілітаційні заклади

Центри адаптивного спорту.

Фітнес-клуби з програмами реабілітації після травм.

Паралімпійські центри підготовки спортсменів.

6. Приватна практика

Приватні психологічні кабінети, що спеціалізуються на роботі з клієнтами у сфері фізичної реабілітації.

Приватні реабілітаційні клініки та кабінети фізіотерапії.

7. Центри для внутрішньо переміщених осіб (ВПО)

Організації, що надають психологічну підтримку та реабілітаційні послуги ВПО.

Центри для постраждалих від бойових дій та їхніх сімей.

8. Благодійні організації та громадські ініціативи

Фонди, які організують допомогу людям із травмами, інвалідністю або психологічними проблемами.

Програми психосоціальної підтримки в громадах.

9. Інші заклади

Військові госпіталі.

Дитячі будинки та інтернати для дітей з інвалідністю.

Організації з реабілітації осіб із залежностями.

Ці бази практики дозволяють здобувачам вищої освіти реалізувати свої знання та навички, отримати реальний професійний досвід та підготуватися до самостійної роботи у сфері психології фізичної реабілітації.

Критерії вибору бази практики

Наявність досвідченого керівника-психолога. Установа повинна мати фахівця, який надасть здобувачам кваліфіковане керівництво.

Можливість збору емпіричних даних. У закладі має бути доступ до роботи з клієнтами та проведення досліджень для написання кваліфікаційної бакалаврської роботи.

Установа має спеціалізуватися на послугах, пов'язаних із фізичною реабілітацією та психологічною підтримкою.

База повинна забезпечити здобувачів необхідними ресурсами (робоче місце, доступ до документації, обладнання тощо).

Згідно двосторонніх угод про співробітництво між університетом (факультетом) та установами, організаціями, підприємствами, зокрема:

- ✓ Товариство з обмеженою відповідальністю «Міжнародний центр гомеопатії».
- ✓ Міський центр комплексної реабілітації дітей з інвалідністю Броварської міської ради Броварського району Київської області.
- ✓ Комунальне некомерційне підприємство «Київська міська клінічна лікарня № 11» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).
- ✓ КНП «Броварська багатопрофільна клінічна лікарня».
- ✓ Комунальна установа “Інклюзивно-ресурсний центр” Тетіївської міської ради Київської області.

Примітка. Здобувачі також мають можливість самостійно (з дозволу відповідних кафедр) підбирати для себе місце проходження практики та пропонувати його для використання. Для цього необхідно подати укладений Договір про співпрацю (між університетом та установою, де проходитиме практика). Тривалість договору узгоджується між сторонами та може бути визначена на час конкретної практики або на строк до п'яти років.

5.2 КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Керівник практики від університету:

Організовує всі необхідні заходи перед початком практики, зокрема проведення інструктажів з порядку проходження практики та техніки безпеки, а також надає здобувачам вищої освіти необхідні документи (направлення, програма, щоденник практики, календарний план). Інформує здобувачів вищої освіти про систему звітності з практики, зокрема вимоги щодо подання письмового звіту, щоденника практики. Бере участь у складі комісії при прийманні заліків з практики.

Обов'язки керівника практики:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з програмою практики, уточнення індивідуальних завдань, вивчення навчально-методичної документації згідно з вказівками та рекомендаціями щодо проведення практики;
- контроль підготовленості бази практики та об'єктів практики;
- систематично контролювати виконання програми практики здобувачами вищої освіти згідно з індивідуальними графіками;
- проводити консультації для здобувачів вищої освіти з організаційних, методичних питань практики;
- контролювати ведення щоденних записів переддипломної практики студентів спеціальності «Психологія» та написання звіту;
- контролювати дотримання правил внутрішнього розпорядку;
- перевіряти звіти з практики і приймати їх захист;
- здійснювати методичне керівництво і надавати допомогу студентам при виконанні відповідних розрахунків;
- систематично інформувати кафедру про хід переддипломної практики;
- взяти участь у роботі комісії, призначеної завідувачем кафедри, з проведення захисту звітів з практики студентів.

Здобувачі вищої освіти під час проходження практики зобов'язані:

До початку практики отримати консультації від керівника практики щодо оформлення всіх необхідних документів. Своєчасно прибути на базу практики.

Повністю виконувати всі завдання, зазначені в програмі практики та вказівках керівників.

Ознайомитися та дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки та санітарії на виробництві.

Бути відповідальним за виконану роботу.

Вчасно скласти залік з практики відповідно до встановленої системи звітності.

Права та обов'язки здобувача-практиканта:

- ознайомитись з програмою практики і змістом робіт, які він виконуватиме, пройти на кафедрі інструктаж про порядок її проходження та інструктаж з техніки безпеки, протипожежної безпеки і виробничої санітарії (під особистий

підпис) й попередження нещасних випадків, одержати від керівника практики всі необхідні документи (індивідуальні завдання, методичні рекомендації тощо);

- прибути на базу практики в визначений термін;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівки її керівника;
- ознайомитись з рекомендованою літературою;
- одержати необхідну консультацію з організаційних і методичних питань від керівника практики;
- взяти участь в інструктивних зборах;
- узгодити і представити для затвердження керівникові практики календарний план роботи і під час практики дотримуватись термінів його виконання;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- до закінчення терміну проходження практики подати на кафедру календарний план, щоденні записи переддипломної практики та звіт про проходження практики;
- завчасно підготувати письмовий звіт за результатами практики і захистити його на засіданні кафедри.

Під час проходження практики керівник має використовувати різноманітні форми і методи контролю: тестування, анкетування, комунікації – процесу взаємодії між двома та більше суб'єктами шляхом спілкування та обміну інформацією.

У процесі проходження практики практикант заповнює щоденник практики та пише на його основі звіт, в якому відображає також набуті ним навички та вміння щодо дослідницької роботи, зокрема її поетапного планування, організації робочого часу, інформаційного пошуку, методик дослідження, аналізу категоріальних даних тощо.

Разом з тим, практиканти мають можливість здійснювати індивідуальну дослідницьку роботу та підбір фактичного матеріалу для кваліфікаційної роботи бакалавра, а саме:

- укладати картотеки з питань вибраної теми, оформлювати бібліографію;
- аналізувати наукову літературу, статті, монографії з обраної теми;

- проводити відповідне емпіричне дослідження, що передбачено планом кваліфікаційної роботи бакалавра.

6. ПРОГРАМА ПРАКТИКИ. ОСНОВНІ ЕТАПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

№	Вид діяльності	К-ть год.
1.	Участь у настановній конференції з питань організації і проведення практики. Ознайомлення здобувачів вищої освіти із програмою практики, із законами України, законодавчими актами та нормативно-правовими документами, що регламентують діяльність психолога.	2
2.	Скласти календарний план роботи.	4
3.	Підібрати відповідні до теми кваліфікаційної роботи методики дослідження.	14
4.	Проведення психодіагностики клієнтів із використанням валідних методик (опитувальників, тестів, спостережень).	30
5.	Розробка індивідуальних програм психологічної підтримки для клієнтів із різними типами травм чи захворювань.	20
6.	Проведення корекційної роботи (арт-терапія, когнітивно-поведінкові техніки, техніки релаксації тощо). Проведення групових тренінгів або консультацій (за потреби).	60
7.	Збір емпіричних даних для кваліфікаційної роботи.	50
8.	Участь у консилиумах, обговореннях реабілітаційних планів. Узгодження своєї діяльності з іншими фахівцями (лікарями, фізіотерапевтами, соціальними працівниками).	10
9.	Статистична обробка зібраних даних із використанням відповідного програмного забезпечення (SPSS, Statistica тощо).	20
10.	Провести якісний аналіз отриманих даних.	20
11.	Дати психологічну інтерпретацію результатам дослідження.	10
12.	Оформити результати дослідження у вигляді відповідного розділу бакалаврської роботи.	10
13.	Підготовка звіту про проходження переддипломної практики.	10
14.	Узагальнення виконаної роботи, складання письмового звіту та підготовка виступу до захисту практики. Захист звіту практики.	10
Всього 270		

7.ЗМІСТ І ЗАВДАННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПСИХОЛОГІЯ»

Переддипломна практика організовується з урахуванням принципів неперервності та послідовності у формуванні знань, умінь і навичок, необхідних майбутньому фахівцю зі спеціальності «Психологія» з орієнтацією на фізичну реабілітацію. Цей етап навчання покликаний інтегрувати теоретичні знання із практичними навичками, сприяючи формуванню професійної компетентності у сфері психологічної підтримки процесів реабілітації.

Перед початком практики проводиться настановна конференція, на якій здобувачів вищої освіти ознайомлюють із:

1. Метою і завданнями практики, що стосуються їхньої спеціалізації у сфері фізичної реабілітації.
2. Організаційними вимогами, зокрема правилами оформлення документації (щоденника, звіту, календарного плану).
3. Особливостями бази практики, які відповідають специфіці підготовки фахівців із психології фізичної реабілітації (реабілітаційні центри, медичні установи, центри для осіб із інвалідністю тощо).

Після інструктажу здобувачі вищої освіти отримують індивідуальне керівництво від університетського наставника, який координує їхню діяльність протягом усієї практики.

У перший день практики здобувачі вищої освіти разом із керівником практики від університету прибувають на базу практики, де їх зустрічає керівник від закладу.

Організація процесу.

Закріплення за підрозділами або напрямками роботи: кожен здобувач прикріплюється до конкретного підрозділу, який відповідає їхній спеціалізації (наприклад, відділення реабілітації, відділення психологічної підтримки, консультаційні кабінети тощо).

Ознайомлення з установою:

Вивчення структури закладу, організації роботи, особливостей взаємодії з

клієнтами.

Ознайомлення з індивідуальними та груповими реабілітаційними програмами, які застосовуються в установі.

Розробка календарного плану роботи (таблиця 1)

Упродовж 1–2 днів здобувачі-практиканти складають детальний календарний план, у якому відображаються всі етапи діяльності (психодіагностика, консультування, участь у мультидисциплінарній команді, робота з документацією тощо). Календарний план узгоджується з керівниками практики від бази та університету.

Основна діяльність під час практики.

У процесі виконання завдань здобувачі вищої освіти демонструють уміння застосовувати теоретичні знання на практиці. Основна увага приділяється роботі з клієнтами, які перебувають у процесі фізичної реабілітації.

Збір емпіричного матеріалу.

Підбір методик. Здобувачі використовують валідні психодіагностичні інструменти, зокрема: методики для оцінки рівня тривожності, депресії, емоційної стійкості; опитувальники мотивації до реабілітації; методики для вивчення міжособистісної взаємодії та соціальної адаптації. Вибір методик узгоджується з керівником практики від університету.

Опрацювання даних.

Зібраний емпіричний матеріал обробляється у вигляді таблиць для подальшого математико-статистичного аналізу. Здобувачі виконують порівняльний, кореляційний аналіз, використовуючи спеціалізовані програми (SPSS, Statistica). Крім кількісного аналізу, обов'язковою є якісна інтерпретація даних, що дозволяє сформулювати психологічні висновки.

Практична діяльність.

Проведення психологічної діагностики: індивідуальна робота з клієнтами (діагностика психологічного стану, емоційного фону). Групова діагностика (аналіз динаміки групової роботи у реабілітаційних умовах).

Розробка і впровадження програм підтримки.

Створення індивідуальних програм психологічної допомоги клієнтам із

врахуванням їхніх фізичних і психологічних особливостей.

Проведення тренінгів для зниження тривожності, підвищення мотивації до реабілітації, роботи з емоційним вигорянням.

Взаємодія у мультидисциплінарній команді.

Участь у консилиумах і обговореннях реабілітаційних планів клієнтів. Надання рекомендацій команді фахівців щодо психологічного супроводу клієнтів.

Організаційна діяльність.

Дотримання режиму роботи закладу: практиканти виконують завдання відповідно до графіку установи. Участь у заходах бази практики, що відповідають їхній спеціалізації (проведення лекцій, семінарів, участь у консультаціях). Виконання адміністративних доручень: Залучення до організаційних процесів (оформлення документації, допомога в плануванні заходів).

Підсумковий етап. Після завершення практики здобувачі:

1. Готують звіт, у якому описують:
  - ✓ роботу бази практики;
  - ✓ використані методики та результати їхнього застосування;
  - ✓ аналіз емпіричних даних і їхню інтерпретацію;
  - ✓ висновки та рекомендації.
2. Захищають звіт перед комісією, демонструючи свої професійні знання та практичні результати.

Особливості організації практики у сфері фізичної реабілітації:

- Залучення до роботи з клієнтами, які мають фізичні травми, хронічні захворювання або інвалідність.
- Використання психодіагностичних і корекційних методик, спрямованих на емоційну стабілізацію та підвищення мотивації до реабілітації.
- Робота у тісній співпраці з медичними фахівцями для досягнення комплексних результатів.

Ця організація переддипломної практики дозволяє максимально ефективно підготувати здобувачів до професійної діяльності у сфері психології фізичної

реабілітації.

Таблиця 1

Календарний план-графік переддипломної практики здобувачів освіти

Завдання	Зміст роботи	Звітність
Знайомство з базою практики.	Студенти знайомляться з особливостями проходження практики за містом закріплення.	Записи у додатку до щоденника про враження від першого знайомства, про основні напрямки роботи на підприємстві, організації, закладу.
Знайомство з роботою психолога.	Відвідування кабінету психолога. Бесіда про види психологічної роботи, знайомство з циклограмою зайнятості, функціональними обов'язками, планом роботи психолога, посадової інструкцією, етичним кодексом практичного психолога.	Записи у додатку про зміст роботи психолога. 1.Занотувати перелік нормативної документації; посадову інструкцію психолога, 2.Скопіювати циклограму зайнятості, функціональні обов'язки, план роботи на рік психолога, етичний кодекс психолога.
Ознайомлення з основними напрямками роботи психолога.	Психодіагностика Просвітницька діяльність Корекційна-консультативна робота Організаційна та методична робота.	Складання календарного плану роботи.
Підібрати відповідні темі бакалаврської роботи методики дослідження.	Підбір відповідних темі дипломної роботи методик дослідження.	Представлення цих методик з вказівкою на автора де застосовувалися, їх надійність, валідність, точність, достовірність. Обґрунтування їх доцільності.
Підготувати методики дослідження до роботи.	Підготовка методик дослідження до роботи.	Представити як вони будуть застосовані (друкований чи електронний варіант). Питання, бланки дослідження, ключі до первинної обробки даних.
Підібрати репрезентативну вибірку для проведення досліджень.	Підбір репрезентативної вибірки дослідження.	Обґрунтувати та описати репрезентативну вибірку дослідження. Скласти таблицю соціально-демографічних даних вибірки. Описати вікову категорію.
Скласти програму дослідження.	Скласти програму дослідження. Вказати види експерименту. Розробити	Програма дослідження. Описання видів експерименту. Протоколи дослідження.

Указати види експерименту. Розробити протоколи дослідження.	протоколи дослідження.	
Провести пілотажне дослідження (за потребою).	Повести пілотажне дослідження (за потребою)	Описати хід проведення. Описати свої враження, труднощі, на що треба більш звертати увагу, що доробити
Провести психологічні дослідження.	Провести психологічні дослідження	Описати хід проведення. Описати свої враження, труднощі, на що треба більш звертати увагу, що доробити
Опрацювати отриманий емпіричний матеріал.	Опрацювати отриманий емпіричний матеріал.	Оброблення бланків. Протоколи досліджень. Первинний аналіз отриманих даних
Провести математико-статистичний аналіз отриманих даних	Провести математикостатистичний аналіз отриманих даних	Графіка (таблиці, малюнки, діаграми). Аналіз вторинної (математико-статистичної) обробки даних психологічної діагностики.
Провести якісний аналіз отриманих даних.	Провести якісний аналіз отриманих даних.	Чернетки з описаннями якісного аналізу отриманих даних.
Дати психологічну інтерпретацію результатам дослідження.	Дати психологічну інтерпретацію результатам дослідження.	Чернетки з психологічної інтерпретацією за результатами дослідження.
Оформити результати дослідження у вигляді відповідного розділу бакалаврської роботи.	Оформити результати дослідження у вигляді відповідного розділу магістерської чи дипломної роботи.	Оформлені результати дослідження у вигляді відповідного розділу бакалаврської роботи.
Оформити документи практики.	Оформити документи практики.	Оформлена (згідно вимогам практики) звітна документація.

8. ДОКУМЕНТАЦІЯ, ОБЛІК, КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ПРАКТИКИ

Під час проходження переддипломної практики здобувач вищої освіти працює за індивідуальним планом роботи та веде щоденник практики, у якому фіксуються усі виконані завдання, записуються спостереження, роздуми, а також зауваження та рекомендації керівників практики.

По завершенню практики здобувачі вищої освіти повинні подати письмовий звіт про виконану роботу та індивідуальні завдання практики відповідно до затвердженого плану.

Після завершення виробничої практики здобувачі вищої освіти подають таку документацію:

- щоденник практики;
- індивідуальний план практики;
- звіт про проходження практики;
- характеристика від керівника бази практики.

Документація здається керівнику практики від кафедри.

Звіт із практики має містити титульний аркуш, вступу, два основних розділи, висновки, список використаних джерел, додатки (за необхідністю). Титульний аркуш оформлюється відповідно до вимог і має бути підписаний здобувачем вищої освіти, керівниками практики та затверджений завідувачем кафедри, відповідальною за практику. Зміст звіту з практики вміщує детальний опис виконаних завдань відповідно до тематичного плану та індивідуальних творчих завдань дослідницького характеру, висновки та пропозиції, перелік використаних джерел.

Порядок складання звіту.

У кінці практики здобувач вищої освіти готує звіт про підсумки проведення практики у якому зазначає:

1. Назву підрозділу, у якому вона проходила, його стисла характеристика.

2. Результати виконання програми практики та індивідуального плану (що конкретно зроблено, які документи вивчено, відпрацьовано практичні заходи тощо).

3. Пропозиції щодо вдосконалення та поліпшення організації і проведення практики в організаціях та установах.

4. Труднощі та недоліки, що мали місце під час проходження практики.

До звіту також додаються матеріали, що були підготовлені здобувачем-практикантом протягом проходження практики: копії документів, довідки, плани, рішення.

Звіт про проходження практики містить конкретний опис виконаної здобувачем вищої освіти роботи, відомості про виконання всіх розділів програми практики та індивідуальних завдань, висновки і пропозиції, список використаної літератури. Текст звіту може містити відповідні розрахунки, пояснення, таблиці, схеми, діаграми тощо.

Вимоги до оформлення тексту звітної документації відповідають загальним вимогам, що ставляться до текстових документів.

При оформленні тексту за допомогою комп'ютера слід дотримуватися таких загальних рекомендацій щодо форматування:

- основний шрифт – Times New Roman, 14 кегль, звичайний (без виділення жирним, курсивом і підкресленням), колір – чорний;
- основний міжрядковий інтервал – 1,5 (без застосування будь-яких інтервалів перед і після абзаців та пропусків рядків у тексті);
- в багаторядкових назвах пунктів/підпунктів, підрисункових написах і заголовках таблиць, всередині них – міжрядковий інтервал – 1,0;
- всередині таблиць міжрядковий інтервал – 1,0, шрифт – будь-якого розміру (але не менше 7);
- всередині рисунків (ілюстрацій) міжрядковий інтервал – 1,0; шрифт – будь-якого розміру, але не менше 7;
- абзацний відступ («новий рядок») – 1,25 см.

Рекомендований обсяг звітної документації – 25-40 сторінок тексту комп'ютерного набору.

Звіт має бути ілюстрований таблицями, графіками, схемами тощо. Складений звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок і бути зшитим. Звіт перевіряє і затверджує керівник практики від базового підприємства. Основні документи практики (індивідуальний план, щоденник, звіт про практику, пропозиції та матеріали, підготовлені здобувачами вищої освіти і прийняті для використання у практичній роботі бази практики, характеристика на кожного здобувача вищої освіти) мають бути підписані керівником бази практики і завірені печаткою.

Документи передаються викладачу, який здійснював керівництво переддипломною практикою. Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики з неповажних причин або за підсумками її повторного проходження, отримав незадовільну оцінку, відраховується.

Щоденник переддипломної практики підписується керівниками та скріплюється печаткою від бази практики.

Загальні рекомендації щодо ведення щоденника.

1. Щоденник повинен відображати всю роботу здобувача вищої освіти.
2. Здобувач вищої освіти зобов'язаний вчасно та регулярно вести записи в щоденнику практики.
3. У щоденнику мають бути відображенні:
  - а) графік занять здобувачів-практикантів;
  - б) аналіз відвіданих закладів, занять керівників практики зі здобувачами вищої освіти;
  - в) аналіз індивідуальної діяльності здобувача-практиканта.

9. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Здобувачі-практиканти повинні чітко дотримуватися робочого графіку на базі практики та виконувати свої завдання відповідно до затвердженого плану. Керівники виробничої практики здійснюють контроль за присутністю здобувачів на базах практики, виконанням ними плану роботи, наявністю всіх необхідних документів, якістю виконаних завдань, науковим підходом і

коректністю обраних методів, а також за їх професійним ставленням до роботи та дисциплінованістю. Контроль за діяльністю студентської групи та керівників практики, здійснюється завідувачем кафедри.

10. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ

Підсумком проходження виробничої практики для здобувача вищої освіти є успішне виконання поставлених тематичних та індивідуальних завдань на базах практики під керівництвом керівників практики як зі сторони університету, так і зі сторони бази практики.

Після завершення практики здобувачі подають звіт про виконану програму та індивідуальні завдання. Звіт, а також щоденник практики, мають бути підписані та оцінені керівниками від університету і бази практики.

Обговорення результатів практики відбувається на засідання кафедри, а загальні підсумки всіх практик підводяться на звітній конференції.

Зміст звіту. Зміст звіту має включати інформацію про виконання всіх завдань програми (тематичних та індивідуальних), висновки, пропозиції та список використаної літератури.

Оформлення звіту. Звіт оформлюється відповідно до встановлених вимог університету.

Захист звіту. Після написання звіту здобувач захищає його на загальній конференції перед комісією, склад якої затверджується завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівники практики від університету і, якщо можливо, від баз практики, науково-педагогічні працівники кафедри.

Атестація здобувачів вищої освіти за підсумками практики проводиться в університеті протягом перших десяти днів після її закінчення.

11. ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

Розподіл балів для оцінювання практики

№ з/п	Вид звітної роботи	Кількість балів
1.	Чорновий варіант кваліфікаційної роботи	30
2.	Передзахист роботи	30
3.	Участь у студентській конференції	30
4.	Вчасне подання роботи до захисту, оформлення звітної документації	10
Сума =100		

Орієнтовна схема оцінювання роботи здобувачів-практикантів: формою звітності переддипломної практики є диференційований залік.

Оцінювання здійснюється на основі виконання завдань, передбачених програмою, та представлених здобувачами результатів. Оцінювання здійснюється за національною шкалою та шкалою ECTS. Загальна кількість балів – 100. 80 балів – за правильне виконання індивідуальних завдань. 15 балів – за змістовну частину звіту. 5 балів – за ведення зошита щоденника практики.

Порядок переведення рейтингових показників в європейські оцінки
ECTS.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Комісія на звітній конференції підтверджує чи не підтверджує отримані студентом бали.

Загальний контроль за проходженням практики здійснює керівник практики.

При оцінюванні практики враховується виконання загальної частини звіту, індивідуального завдання, характеристика керівника бази практики.

Особлива увага приділяється ставленню здобувача вищої освіти до виконання завдань, його самостійності, вмінню робити обґрунтовані висновки та надавати рекомендації.

Результат заліку з практику заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, за підписом голови і членів комісії. Оцінка за практику вказується в додатку до диплому.

Здобувачі вищої освіти, які отримали незадовільні оцінки за результатами захисту практики, до складання державних екзаменів та до захисту кваліфікаційної роботи бакалавра не допускаються як такі, що не виконали всі вимоги навчального плану.

Здобувачі вищої освіти, які не виконали програму практики, отримали негативний висновок про якість її відпрацювання або незадовільну оцінку під час захисту практики, відраховуються з ЗВО у встановленому порядку.

Підсумки проходження практики обговорюються на засіданнях кафедри щорічно.

12. ПСИХОДІАГНОСТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ

Перелік психодіагностичних методик, які можуть бути застосовані під час практики:

Для впровадження психодіагностичних методик у переддипломну практику в сфері фізичної реабілітації здобувачі повинні використовувати інструменти, що дозволяють оцінити психічний стан, емоційну стабільність та адаптаційні можливості клієнтів.

Перелік психодіагностичних методик, які можуть бути застосовані під час практики:

1. Методи оцінки емоційного стану

- **Опитувальник емоційної стабільності (Emotional Stability Questionnaire, ESQ)** – дозволяє оцінити рівень емоційної стабільності та стресостійкості.
- **Шкала депресії Бека (Beck Depression Inventory, BDI)** – методика для визначення рівня депресії у клієнтів, що важливо для адаптації реабілітаційного процесу.
- **Тест Ширса (SIRSA test)** – для оцінки рівня тривожності, яка може виникати внаслідок фізичних обмежень.
- **Тест самопочуття та настрою (Profile of Mood States, POMS)** – використовується для визначення емоційного стану в момент проходження реабілітації.

2. Методи оцінки стресу та адаптації

- **Тест на оцінку стресових ситуацій (Stressful Life Events Inventory)** – оцінка впливу стресових подій на психологічний стан клієнта.
- **Шкала стресу Лазаруса (Lazarus Stress Scale)** – визначає ступінь стресу, який може бути пов'язаний із фізичними обмеженнями та реабілітаційним процесом.
- **Тест адаптації до стресових ситуацій (Social Readjustment Rating Scale, SRRS)** – вимірює здатність клієнта адаптуватися до змін у соціальному середовищі в процесі реабілітації.

3. Методи оцінки особистісних характеристик

- **Міннесотський багатофакторний особистісний опитувальник (Minnesota Multiphasic Personality Inventory, MMPI)** – методика для оцінки особистісних рис, таких як тривожність, депресивні тенденції, поведінкові патерни, які можуть впливати на реабілітацію.
- **16-факторний опитувальник Реймона Кеттелла (16PF)** – оцінка таких рис особистості, як соціальна адаптація, емоційна стабільність, рівень домагань, комунікабельність.
- **Тест соціальної адаптації (Social Adaptation Self-Evaluation Scale, SASS)** – оцінка рівня адаптації клієнта до нових соціальних умов після травм чи хвороб.

4. Методи оцінки когнітивних функцій

- **Тест на увагу та концентрацію (Test of Attentional and Interpersonal Style, TAIS)** – оцінка рівня концентрації та здатності до уваги, що може впливати на фізичну реабілітацію.
- **Шкала когнітивних функцій (Mini Mental State Examination, MMSE)** – використовується для первинної оцінки когнітивних порушень, таких як пам'ять, орієнтація та розуміння.
- **Тест на оцінку рівня інтелекту (Wechsler Adult Intelligence Scale, WAIS)** – для оцінки загального рівня інтелекту та когнітивних можливостей.

5. Методи оцінки мотивації та самоприйняття

- **Опитувальник мотивації до лікування (Motivation for Treatment Questionnaire)** – дозволяє виявити рівень мотивації клієнта до лікування та реабілітації.
- **Тест самоприйняття (Self-Acceptance Scale)** – визначає, як клієнт сприймає себе в умовах обмежень здоров'я, що є важливим для психологічної адаптації в реабілітаційних програмах.

6. Методи для вивчення психологічного стану в умовах фізичних обмежень

- **Тест на оцінку фізичної активності та психологічного благополуччя (Physical Activity and Psychological Well-being Scale, PAPWS)** – оцінка взаємозв'язку фізичної активності та психологічного стану клієнта.
- **Тест «Я і моє тіло» (Body Image Scale)** – визначає ставлення клієнта до свого тіла в умовах фізичних обмежень або після травм.

7. Проективні методики

- **Тест Роршаха (Rorschach Inkblot Test)** – проективний метод для виявлення внутрішніх конфліктів, страхів, переживань, що можуть впливати на реабілітаційний процес.
- **Метод тематичних апперцепцій (Thematic Apperception Test, TAT)** – дозволяє виявити внутрішні установки, соціальні реакції та проблеми, пов'язані з адаптацією клієнта до фізичних обмежень.

8. Методи оцінки міжособистісних відносин

- **Тест на оцінку міжособистісної взаємодії (Interpersonal Reactivity Index, IRI)** – вимірює рівень емпатії та здатність до взаємодії в команді, що є важливим в мультидисциплінарних командах реабілітації.

*примітка: Цей перелік методик є орієнтовним, і може бути доповнений або змінений в залежності від специфіки роботи на базі практики та вимог до психодіагностичної діяльності. Важливо обирати інструменти, які відповідають індивідуальним потребам клієнтів та реабілітаційним цілям.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Базова

1. Балабанова, Л. М., Бобров, О. О. Основи реабілітаційної психології. К.: Академвидав, 2019. 368 с.
2. Бенашвілі, А. Р. (2012). *Основи психодіагностики: Теорія і методи*. Київ: Літера ЛТД.
3. Бендоров С. К. (2015). *Психологічні аспекти роботи з клієнтами з обмеженими можливостями: Психодіагностичні методики та підходи*. Львів: Наукова думка.
4. Бойко Г. М. Реабілітаційна психологія : посібник для студ. вищ. навч. закл. Полтава : АСМІ, 2010. 240 с.
5. Бочарова О. Г. (2010). *Етика психологічної практики: Теорія та практика застосування етичних норм*. Київ: Видавничий дім "Персонал".
6. Бурлачук, Л. Ф., Морозов, С. М. Психодіагностика: Навчальний посібник. К.: Вища школа, 2019. 256 с.
7. Вишневецький, О. С. Психологічна реабілітація: теорія і практика. Львів: Новий світ-2000, 2021. 312 с.
8. Гаркаві Л. І. (2016). *Методики психодіагностики: Психологічні тести та опитувальники*. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова.
9. Гридковець Л. М. Реабілітаційна психологія. Київ : КІБіТ, 2015. 42 с.
10. Гріня О. О. (2016). *Психологічна реабілітація: Підходи та методи у фізичному відновленні*. Львів: Львівський національний університет.
11. Гріня О. О. (2017). *Психологічні аспекти фізичної реабілітації: Теорія та практика*. Київ: Астролябія.
12. Гудзь Т. О. (2018). *Техніки психодіагностики для осіб з фізичними обмеженнями: Практичний аспект*. Київ: Академія.
13. Зайцев, А. М., Кочарян, О. С. Психокорекційні методики в реабілітаційній практиці. Харків: Основа, 2020. 284 с.

14. Зейгарник Б. В. (2009). *Методи психодіагностики: Розробка та застосування*. Київ: Вища школа.
15. Кабашніков А. В. (2014). *Психологія фізичної реабілітації: Практичний посібник*. Київ: Видавництво "Професіонал".
16. Карпенко М. О. (2019). *Адаптовані методи психодіагностики для клієнтів із фізичними обмеженнями*. Київ: Науковий світ.
17. Медико-психологічна реабілітація та соціальна адаптація учасників бойових дій і вимушених переселенців в Україні: проблеми та перспективи. І уклад. А. М. Панфілова; наук, консультант М. М. Матяш; Нац. наук. мед. б-ка України, Нац. мед. ун-т імені О. О. Богомольця, Асоц. з мед. та психол. реабілітації. Київ, 2024. 91 с. <https://emed.library.gov.ua/wp-content/uploads/tainacan-items/271/86073/Medyko-psykholohichna-reabilitatsiia-ta-sotsialna-adaptatsiia-uchasnykiv-bojovykh-diy-i-vymushenykh-pereselentsiv-v-Ukraini-problemy-ta-perspektyvy-1-1.pdf>
18. Османова А.М. Хорунженко Г.В. (2022). Патопсихологія: навчально-методичний посібник. К.: Талком.
19. Османова А.М., Гулько Ю.А. (2025). *Нейропсихологія. Основи нейропсихологічної корекції у дитячому віці*. Посвіт.
20. Османова А.М., Хорунженко Г.В. (2023). *Клінічна психологія*. [Текст] : навч. посіб. К.: Талком.
21. Павлова, В. В., Кузнєцова, С. М. (2015). *Психодіагностика: Теоретичні засади та практичні методи*. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна.
22. Романишин А.М. Первинна психологічна допомога і реабілітація в бойових умовах. Львів, 2014. 121 с.
23. Співак Л. М., Османова А. М. (2023). *Психодіагностика в клінічній психології* : навч. посіб. Київ : Талком.
24. Сторонський І. С. (2014). *Етика професійної психологічної діяльності*. Харків: Видавництво "Слово".
25. Тохтамиш О. М. Реабілітаційна психологія: навчально-методичний посібник. Вінниця : Віндрук, 2014. 100 с.

26. Франк М. Л. (2014). *Психотерапевтичні методи в реабілітації: Роль психолога в процесі відновлення*. Київ: Діалог.

27. Шевченко І. О. (2017). *Психологічні методи оцінки адаптації до фізичних обмежень*. Одеса: Книжковий клуб "Альтернатива".

Допоміжна

1. Кондратенко, О. І. Психологічні основи фізичної реабілітації. Одеса: Маяк, 2018. 224 с.

2. Макаренко, С. І. Емоційна підтримка в умовах фізичної реабілітації. Вінниця: Друкарня, 2020. 192 с.

3. Бондар, Т. В. Вплив психологічного супроводу на процес фізичної реабілітації. *Науковий вісник НПУ імені Драгоманова*. 2022. №7. С. 45-51.

4. Григор'єва, Н. М. Методи корекції емоційного стану у пацієнтів із травмами. *Психологія і медицина*. 2021. №3. С. 28-33.

5. Сидоренко, О. С. Психодіагностика в реабілітаційній практиці: особливості застосування. *Практична психологія*. 2020. №9. С. 14-20.

Нормативно-правові акти

1. Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні». Відомості Верховної Ради України, 2021.

2. Державні стандарти соціальних послуг із фізичної реабілітації. Київ: Міністерство соціальної політики України, 2020.

3. Етичний кодекс психолога України. Київ: Асоціація психологів України, 2021.

ДОДАТКИ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

імені Володимира Даля

факультет здоров'я людини

кафедра здоров'я людини

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

ЗВІТ

про проходження переддипломної практики на базі

(вказується повна назва бази практики)

2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Володимира Даля

факультет здоров'я людини
кафедра здоров'я людини

ЗВІТ

про проходження переддипломної практики на базі
(вказується повна назва бази практики)

Виконав/ла:

Здобувач/ка вищої освіти гр. ПФР-..

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Керівник практики від кафедри:

д. психол. н., проф.

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Керівник практики від підприємства:

посада

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Допущено до захисту.

Завідувачка кафедри здоров'я людини,

д. психол. н., доцент

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

2025

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Завідувачка кафедри
здоров'я людини,
доц. Добровольська Н.А.
“ ” _____ 2025 р.**

**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ
Переддипломної практики
Здобувача/ки вищої освіти 4 курсу спеціальності 053 Психологія
ОП «Психологія фізичної реабілітації»
групи ПФР-.....
ПП**

№ п/п	НАЗВА ЕТАПІВ	Термін представлення	
		План	Факт
1	Організаційні заходи, добір та затвердження індивідуальних завдань, ознайомлення з метою, завданням та графіком переддипломної практики		
2	Загальне знайомство з організацією, її структурою та складання індивідуального плану роботи згідно з визначеними завданнями		
3	Проведення констатувального експерименту		
4	Обробка емпіричних даних згідно результатів констатувального експерименту		
5	Підбір матеріалів для розробки практичних рекомендацій, спрямованих на		
6	Підготовка звіту з практики до захисту та перевірка на академічний плагіат		
7	Захист звіту		

Здобувач/ка вищої освіти (шифр групи)

Ім'я ПРИЗВИЩЕ

Узгоджено.

Керівник ступінь, вчене звання

Ім'я ПРИЗВИЩЕ

РЕФЕРАТ

Текст – 50 с., рис. – 17, табл. – 6, додатків – 10, літератури – 56 дж.,
формул – 4.

У звіті про проходження переддипломної практики представлені особливості структури та діяльності.....(*короткий опис база практики*).

Експериментально розглянуто.....

Проведено аналіз та підібрано психодіагностичні методики, спрямовані на дослідження.....

За допомогою методів математичної обробки даних представлено результати констатувального експерименту, на основі яких підібрано матеріали для розробки практичних рекомендацій, спрямованих на.....

Ключові слова:

ЗМІСТ

ВСТУП	
РОЗДІЛ 1. Особливості діяльності	
РОЗДІЛ 2. Експериментальне дослідження	
РОЗДІЛ 3. Профілактичні заходи щодо	
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	
ДОДАТКИ	

Додаток Б

Шаблон (версія 01)

Затверджений наказом ректора СНУ ім. В. Даля
10.07.2019 № 199/17СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ**_____ **Переддипломної практики** _____
Здобувача/ки вищої освіти _____

Факультет здоров'я людини

Кафедра здоров'я людини

Освітній ступінь бакалавр

Спеціальність 053 Психологія

Освітня програма «Психологія фізичної реабілітації»

4 курс, група ___ ПФР- ___

Здобувач/ка вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка
підприємства, організації, установи „___” _____ 20__ року

_____
(підпис) (посада, ініціали і прізвище відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка
Підприємства, організації, установи “___” _____ 20__ року

_____
(підпис) (посада, ініціали і прізвище відповідальної особи)

Календарний план проходження практики (приклад)

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики						Відмітки про виконання
		1	2	3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Організаційні заходи, добір та затвердження індивідуальних завдань, ознайомлення з метою, завданням та графіком переддипломної практики	+						Виконано
2	Загальне ознайомлення з діяльністю бази практики, її структурою, та складання індивідуального плану роботи згідно з визначеними завданнями	+						Виконано
3	Підбір діагностичного інструментарію та проведення констатувального експерименту		+					Виконано
4	Обробка емпіричних даних згідно результатів констатувального експерименту		+					Виконано
5	Розробка й апробація програми соціально-психологічного тренінгу			+				Виконано
6	Проведення формувального експерименту, обробка його результатів та оцінка ефективності корекційних заходів за допомогою математичної статистики				+			Виконано
7	Перевірка тексту звіту на академічний плагіат				+			Виконано
8	Підготовка звіту з практики до захисту та захист				+			Виконано

Керівники практики:

від закладу вищої освіти _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

від підприємства, організації, установи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ ЩОДЕННИКА З ПРАКТИКИ

1. Записи в щоденнику повинні вестися щодня. Щоденник заповнюється охайно, одним кольором і чітким почерком, виправлення не допускаються. Перевірку правильності оформлення щоденника здійснює керівник практики, який регулярно підписує його в день відвідування бази практики або проведення консультації.
2. У щоденнику мають бути зазначені прізвища, ім'я та по-батькові всіх керівників практики, всі підписи та печатки підприємства, дата прибуття та вибуття (друга сторінка щоденника).
3. У розділі “Календарний графік проходження практик” зазначаються виконані та оцінені професійні завдання, що передбачені робочою програмою практики.
4. У розділі “Робочі записи під час практики” фіксуються записи про виконану роботу. Дата першого запису має співпадати з першим днем практики, а дата останнього запису співпадає з останнім днем практики. Всі проведені заходи повинні бути оцінені керівником від бази практики або викладачем, що керує практикою, із відповідним підписом.
практики з відповідним підписом.
5. За правильне і грамотне оформлення щоденника відповідає здобувач вищої освіти-практикант.

Основні положення практики

1. Здобувачі вищої освіти при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики від навчального закладу консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно скласти залік з практики.

2. Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Форма звітності студента за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником від бази практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами, установленими навчальним закладом (щоденник, характеристика та інше), подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з питання охорони праці, висновки і пропозиції, список використаної літератури та інші. Оформляється звіт за вимогами, які встановлює заклад вищої освіти.

2.1. Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти (з диференційованою оцінкою) в комісії, призначеній завідуючим кафедрою або заступником директора навчального закладу. Комісія приймає залік у здобувачів вищої освіти на базах практики в останні дні її проходження або у вищому навчальному закладі протягом перших десяти днів семестру, який починається після практики. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість за підписами членів комісії.

2.2. Оцінка здобувача вищої освіти за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатом підсумкового контролю.

2.3. Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених закладом вищої освіти. Здобувач вищої освіти, який востаннє отримав негативну оцінку по практиці в комісії, відраховується з вищого навчального закладу.

Ознайомлений:

_____ (підпис здобувача вищої освіти)

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ
ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання згідно з
освітньою програмою «Психологія фізичної реабілітації»
(Електронне видання)

Укладачі: ОСТРЯНКО Тетяна Сергіївна
ОСМАНОВА Аліме Маметівна

Оригінал-макет

Т.С.Острянко

Підписано до друку _____

Формат 60x841/16. Папір типограф. Гарнітура Times.

Друк офсетний. Умов. друк. арк. _____. Облік. видавн. арк. _____

Тираж ____ екз. Вид. № _____. Замовл. № _____. Ціна договірна.

Видавництво Східноукраїнського національного університету імені
Володимира Даля

Адреса видавництва: м. Київ, вул. Іоанна Павла II, 17.

Телефон: +38 (050) 218 04 78, факс (06452) 4 03 42

E-mail: vidavnictvosnu.ua@gmail.com